

2023 évben jelentős változások történtek Védőnői Szolgálatunk életében,

2023. május 01.-től kezdte meg munkáját Békefi Ildikó védőnő, aki Kovács-Baráth Mária védőnő tartós helyettesítését látja el a II számú védőnői körzetben.

2023. július 01.-től munkáltató váltás történt. A Védőnői Szolgálat működtetését az eleki Önkormányzattól a Békés Vármegyei Központi Kórház vette át. Településünkön továbbra is két vegyes védőnői körzetben látjuk el a védőnői feladatokat.

A védőnői területi munkát a 49/2004.(V.21.) ESZCSM rendelet, az iskolavédőnői tevékenységet a 26/1997.(IX.3.) NM rendelet szabályozza. A feladatok ellátása a hatályos jogszabályoknak, rendeleteknek és módszertani ajánlásoknak megfelelően történik. A szakmai hatósági felügyeletet az NNK járási vezető védőnője látja el. Munkánk szakmai irányítását Vármegyei kollegiális mentorvédőnő végzi.

Tevékenységi körünk sokrétű, magában foglalja a nővédelmi munkát, családtervezéssel kapcsolatos tanácsadást, anyaságra való felkészülés segítségét, a lakosság célzott szűrővizsgálatainak szervezését, abban való részvételt, a várandósok gondozását, a gyermekágyasok gondozását, a területen élő gyermekek gondozását újszülött kortól a tanuló jogviszony megkezdéséig. Az iskola egészségügyi tevékenységünk közegészségügyi, járványügyi, egészségügyi tevékenységet, kötelező szűrővizsgálatok elvégzését jelenti. Feladataink ellátása során szorosan együttműködünk a család orvosokkal, a gyermekeket ellátó gyermek háziorvosokkal, iskolaorvossal, bölcsődével, óvodákkal, oktatási intézményekkel, a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálattal, civil szervezetekkel. A védőnői ellátás elsősorban egészségügyi szolgáltatás, de szerves részét képezi a szociális jellegű munka is. A családgondozási munka során egyre gyakrabban észlelhető a családok pszichés és szociális egyensúlyának megbomlása. Ezekkel való foglalkozás magas fokú empátiát, segítőkészséget és rengeteg időt igényel, a védőnői munka egyre nagyobb részét teszi ki.

Védőnői gondozás szinterei:

1. Egészségház

Címe: 5742 Elek, Kétegyházi út 23.

Itt történnek a védőnői tanácsadások:

•I. körzet:

Várandós tanácsadás:

- Csütörtökönként 8-10 óráig

Gyermek tanácsadás:

- Péntekenként 8-10 óráig

•II. körzet:

Várandós tanácsadás:

- Szerdánként 10-12 óráig

Gyermek tanácsadás:

- Keddenként 10-12 óráig

A tanácsadások mindkét körzetben előzetes időpont egyeztetés útján történnek. A tanácsadásokon való megjelenés dokumentálása a Stefánia védőnői programban, a gondozott saját egészségügyi könyvében és tanácsadási forgalmi füzetbe kerül, valamint számszerűen szerepel a havi és éves védőnői jelentésben is.

Rendelet írja elő a gyermekek önálló védőnői szűrővizsgálatainak végzését a törvényes képviselő jelenlétében.

2017. szeptemberétől ezen vizsgálatok száma 14 -re, szükség esetén 16 alkalomra növekedett.

(1,2,3,4,6,9,12,15,18 hónap,2,3,4,5,6 év kötelezően, illetve szükség esetén 2és fél, illetve 7 év)

A szűrővizsgálatról a szülő leletet kap, elváltozás esetén írásban értesítjük a gyermek háziorvosát. A kötelező vizsgálatokon túl egy éves életkorig minden hónapban súlymérés történik

Tanácsadási részvétel 2023-ban:

	I. körzet	II. körzet
Várandós tanácsadás	122	142
Gyermek tanácsadás	470	368

2. Családok otthona:

Családlátogatás történik a védőnői ellátás területén állandó lakcímmel rendelkező személyek, és az ott életvitelszerűen tartózkodók otthonában.

A védőnő által kötelezően felajánlott családlátogatások gyakoriságát a 49/2004 ESZCSM rendelet szabályozza. Ez a szám eltér a valós látogatások számától, mivel figyelembe vesszük az egyén, illetve a család szükségleteit.

Családlátogatások 2023-ban:

I. körzet	II. körzet
657	559

3. Közösségi szinterek:

Közösségi rendezvényeken való részvétel:

Felkérésre előadást tartottunk a Magyar Rákellenes Liga által szervezett mellrák elleni városi rendezvényen.

Nyári gyermektáborban -felkérésre- előadás tartása a helyes kézmosásról, tisztálkodásról.

4. Óvodai és iskolai szintér:

I. körzethez tartozik a III. számú Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde (5742 Elek, Kétegyházi u. 91) és a Román Általános Iskola (5742 Elek, Lökösházi u. 3). Ellátásuk egyeztetett munkaterv alapján történik.

Fogadó óra: szerdánként 8-9 óráig

A II-es körzethez az I. számú Napköziotthonos Óvoda (5742 Elek, Hősök u.9), a II. számú Napköziotthonos Óvoda (5742 Elek, Kétegyházi u.20) és a Dr. Mester György Általános Iskola (5742 Elek, Lökösházi u.15-17.) tartozik, melyeknek ellátása szintén egyeztetett munkaterv alapján történik

Iskolai fogadóóra ideje: hétfő 8:00-9:00 óráig

Az iskolák iskolaorvosi ellátását 2023-ban Dr Hajdúné Dr Nagy Katalin gyermek háziorvos, látta el.

Az iskolai védőnői tevékenységet a 26/1997. (IX. 3.) NM az iskola-egészségügyi ellátásról szóló rendelet szabályozza.

A nevelési-oktatási intézmény védőnője által önállóan ellátandó feladatok:

1. Az éves munkatervhez a védőnői feladatok összeállítása, egyeztetése a nevelési-oktatási intézménnyel az intézmény egészségnevelési programjában meghatározott feladatok figyelembevételével.
  2. A tanulók védőnői vizsgálata 6 éven felüliek esetében kétévenként (kivéve a színlátás vizsgálata):
    - a) a testmagasság, testtömeg, a testi fejlettség és tápláltsági állapot hazai standardok szerinti értékelése, a nemi fejlődés értékelése,
    - b) a pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés és magatartásproblémák feltárása,
    - c) érzékszervek működésének vizsgálata (látás, kancsalság, hallás) és a színlátás vizsgálata a 6. évfolyamban,
    - d) mozgásszervek vizsgálata: különös tekintettel a lábstatikai problémákra és a gerinc-rendellenességekre,
    - e) vérnyomásmérés,
    - f) pajzsmirigy tapintásos vizsgálata a 4. évfolyamtól.
  3. A gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése.
  4. Elsősegélynyújtás.
  5. Az orvosi vizsgálatok előkészítése.
  6. A védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése.
  7. A krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése.
  8. Részvétel az egészségtan oktatásában elsősorban az alábbi témákban:
    - a) az egészséggel kapcsolatos alapismeretek (személyi higiéné, egészséges életmód, betegápolás, elsősegélynyújtás),
    - b) családtervezés, fogamzásgátlás,
    - c) szülői szerep, csecsemőgondozás,
    - d) önvizsgálattal kapcsolatos ismeretek,
    - e) szenvedélybetegségek megelőzése.
  9. Testnevelés, gyógytestnevelés, technikai órák, iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiéniás ellenőrzésében való részvétel.
  10. Kapcsolattartás a szülőkkel
  11. Pályaválasztás segítése.
  12. Az elvégzett feladatok dokumentációjának vezetése (egészségügyi törzslapok, Egészségügyi Könyv, ambuláns napló, védőoltások, szakorvosi beutalások, veszélyeztetettek nyilvántartása stb.).
- Az óvodában kötelező szűrővizsgálatok nincsenek, mivel ezeket felváltották a korhoz kötött (0-6 éves) kötelező szűrővizsgálatok.
- Az iskolában és az óvodában is évente 3 alkalommal kötelező, de igény esetén többszöri tisztasági vizsgálat történik.

Óvodai-iskolai munka 2023-ban:

	I. körzet	II. körzet
Óvodába beíratottak száma	44	97
Iskolába beíratottak száma	123	156
Kötelező szűrővizsgálatokon részt vettek száma	56	75
Iskolai védőoltásban részesültek száma	97	134
Tisztasági szűrésen részt vettek	492	624

A védőnői gondozás a területen:

• Várandós gondozás

A várandós gondozás célja az állapotos nő egészségének megőrzése, a magzat egészséges fejlődésének és egészségesen születésének elősegítése, a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve megfelelő időben történő felismerése, valamint a szülésre, a szoptatásra és a csecsemőgondozásra való felkészítés.

A várandósok gondozását a 26/2014.(IV.8.) EMMI rendelet alapján végezzük.

Várandós gondozás 2023-ban:

	I. körzet	II. körzet
Várandósok létszáma	33	27
Veszélyeztetett várandósok száma	17	10
Tanácsadáson megjelent várandósok száma	122	142
Látogatások száma	129	69

• Gyermekágyas anyák gondozása

A hazaadást követő 24-48 órán belül történik meg az első védőnői látogatás. A gyermekágyas anyákat szülés után 6 hétig hetente, illetve szükség szerint látogatjuk. Segítséget nyújtunk az újszülött ellátásában, az anyatejes táplálásban, őket érintő szociális juttatások ügyintézésében szükség esetén a nyomtatványok kitöltésében.

Gyermekágyas gondozás 2023-ban:

	I. körzet	II. körzet
Gyermekágyas anyák száma	27	19
Tanácsadás	0	2
Látogatás	101	97

• Nővédelmi gondozás:

Azokat a várandósokat akikről tudomásunk van, de még nem rendelkeznek szakorvosi lelettel a várandósságukról nővédelmi gondozásban részesítjük, illetve azokat is tanáccsal látjuk el, akik a terhességmegszakítás mellett döntöttek, tájékoztatást adunk a folyamatról, teendőkről.

• 0-6 éves korúak gondozása

Célunk ezen korosztály egészségének megőrzése, testi- lelki fejlődésének nyomon követése, a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve a problémák időben történő felismerése, a családi kötődés kialakításának segítése szükség esetén más szakemberek bevonása a problémák megfelelő kezelése érdekében.

A gyermekek védőoltásáról a szülőt írásban és szóban is tájékoztatjuk, dokumentáljuk és jelentjük az illetékes ÁNTSZ felé minden hónap 5-ig. Oltást megtagadó szülők a körzetben nem voltak.

A szülők által kérhető egyéb nem kötelező védőoltásokról is (pl.: kullancs, agyhártyagyulladás, influenza, rotavírus stb.) tájékoztatást adunk.

Gyermekgondozás 2023-ban:

	I. körzet	II. körzet
Születések száma	27	18
Csecsemők száma	27	18
- ebből veszélyeztetettek száma	4	2
- tanácsadáson résztvevők száma	243	192
- látogatások száma	331	304
1-3 éves gyermekek száma	45	45
- ebből veszélyeztetettek száma	4	9
- tanácsadáson résztvevők száma	118	98
- látogatások száma	129	150
3-6 éves gyermekek száma	86	73
- ebből veszélyeztetettek száma	8	13
- tanácsadáson résztvevők száma	109	81
- látogatások száma	119	118

Továbbképzések

A védőnői munka működési engedélyhez kötötten végezhető melynek feltétele az un. pontszerző szakmai képzéseken való részvétel. Részt vettünk szabadon választható továbbképzéseken, illetve teljesítettük az 5 év alatt egyszer teljesítendő kötelező továbbképzést is.

Munkaértekezleten való részvétel:

A tavalyi év első félévében a Népegészségügyi Osztály járási vezető védőnője által szervezett munkaértekezlet 2 alkalommal történt, melyről minden alkalommal a munkáltató is kapott értesítést. Az értekezleteken kaptunk felvilágosítást a védőnői munkát érintő jogszabályi változásokról, egyéb információkról, adatszolgáltatási kötelezettségekről.

2023 második félévétől a munkaértekezleteket a megyei kollegális mentor védőnő tartja, ahol a szakmát érintő változásokról, szakmai munkát segítő iránymutatásokról kapunk tájékoztatást.

Dokumentáció:

A védőnői munka szerves része a pontos adminisztráció, mely jelenleg a Stefánia Védőnői Programmal történik a körzetekben. A jelentések, levelezések zöme elektronikus úton folyik. Munkánk során számos adminisztrációs és jelentési kötelezettségnek kell eleget tennünk.

- Területi munkáról havonta jelentés – jelenlegi szakmai iránymutatás szerint minden hónap 5.-ig kell elkészíteni

- Iskola- egészségügyi munkáról évente egyszer

- Védőoltásokkal kapcsolatos jelentéseket havonta jelenteni, oltóanyag igénylés készítése, elmaradt oltások jelentése, szükség esetén oltóanyag elhozatala

- Statisztikai adatok folyamatos készítése az illetékes szervek felé.
- Gyermekjóléti szolgálat felé évente tájékoztató a védőnő gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatairól, szolgálat munkatársával való együttműködésről.

Gyermekvédelmi munka 2023-ban:

	I. körzet	II. körzet
Jelzőlapok száma	0	2
Környezettanulmányok száma	1	2
Esetkonferenciák száma	7	7

Munkánk során tapasztaljuk, hogy a családok egyre több szociális problémával, anyagi nehézséggel küzdenek, ami a gondozási munkát is megnehezíti.

Nehézséget okoz egy drágább tápszer, babaápolási termék megvásárlása, háziorvos által felírt gyógyszerek kiváltása is.

Sok családban gondot okoz a gyermek megfelelő ellátása, egyes szülők többszöri felszólítás után hozzák csak a gyermeküket védőoltásra, tanácsadásra, háziorvosi kontrollvizsgálatra.

Fenti okok miatt évről évre több jelzéssel kell élnünk a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A településünk vezetőinek és családsegítő munkatársainak segítségével legtöbbször sikerül a krízishelyzetek megoldása, elkerülhető a gyermekek családból való kiemelése.

Tanácsadó alapfelszereltsége

A 49/2004. (V.21.) ESZCSM rendeletben foglaltaknak megfelel.

A folyamatosan fogyó eszközök beszerzése rendszeresen (vizelet tesztcsík, fertőtlenítők, tisztítószer, nyomtató patron, fénymásoló papír, stb) biztosított.

Munkahelyi mobiltelefont az új munkáltatónk is biztosítja.

Összegzés:

A 2023-es év az újrendeződés, átszervezés éve volt a Védőnői Szolgálat életében, de a szakmai munkánkat ez nem érintette, érinthette.

Továbbra is sor került a személyes találkozásokra, családlátogatásokra. Gondozottainkat előzetes bejelentkezést követően várandósokat 4 alkalommal, újszülötteket hetente, csecsemőket havonta, 1-3 éves gyermekeket évente legalább 4 alkalommal, nagyobb gyermekeket évente 1x 2x otthonaikban kerestük fel.

A tanácsadásokat folyamatosan végeztük. Védőoltások, szűrővizsgálatok végzésével naprakészek voltunk.

Megtörténtek a kötelező szűrővizsgálatok, védőoltások az óvodákban, általános iskolákban is.

Folyamatosan kapcsolatot tartottunk a szakmai vezetőinkkel, Népegészségügyi Szolgálattal, egészségügyi, szociális és oktatási intézményekkel.

Igyekeztünk az új kihívásoknak a legjobb tudásunk szerint megfelelni.

Célunk a folyamatos szakmai továbbképzéseken való részvétel, hogy gondozottainkat naprakész információkkal tudjuk segíteni. Továbbá a társszakmák intézményeivel és munkatársaival való jó kapcsolat további fenntartása.

Elek, 2024.06.20.

Békefi Ildikó és Kecskés Róbert Jánosné
védőnő